EFICACITATEA PERMANENT LA ORDINEA ZILEI

PRIMELE PĂRERI ȘI TATONĂRI: ANTRENAMENT INSUFICIENT

Pe cînd recordmeni de şuturi în antrenament?

Sistemele de joc actuale (1—4—2—4; 1—4—3—3; cu „libero" etc.,) au o trăsătură comună: creşterea numărului de apărători în faţa propriei porţi. Ele au constituit contrareacţia generală pe plan tactic, cultivată şi perfecţionată sistematic, împotriva numărului mare de goluri care se marcau în perioada anilor 1950—1954 (epocă de aur a înaintaşilor).

După Campionatul mondial din Elveţia, rămas în istorie ca ediţia cu cea mai ridicată medie de goluri (5,24 de fiecare meci) specialiştii au înţeles că „furia" şi tehnica plină de acurateţe a jucătorilor din atac nu mai pot fi contra-balansate decît prin sporirea numărului şi aglomerarea jucătorilor în faza de apărare.

Succesiunea evenimentelor a fost firească şi scontată. Prin comparaţie, în zona din faţa porţii, spaţiul dintre apărători s-a micşorat şi căile de acces s-au îngustat. S-a scurtat fracţiunea de timp în care atacantul efectua execuţia. A dispărut posibilitatea să-şi „potrivească mingea", să-şi corecteze poziţia segmentelor corpului după canoanele clasice.

Şi astfel, a început scăderea eficacităţii. Pe cadranul statisticii, indicatorul a coborît vertiginos şi după stadii intermediare s-a oprit în dreptul ediţiei din Chile a Campionatului mondial la media cea mai scăzută înregistrată vreodată (2,7). Curba regresului eficacităţii a străbătut într-o măsură desigur variabilă fotbalul tuturor ţărilor.

Dar jocul cel mai îndrăgit şi-a demonstrat vitalitatea. Modificarea unei părţi din structura lui (apărarea), n-a declanşat „agonia atacului", ci adaptarea lui. Pe betonul apărărilor s-a şlefuit tehnica înaintaşilor pînă la artă, reflexele şi spontaneitatea lor cîştigînd întrecerea cu zecimile de secundă. Pele n-ar fi putut exista acum 30—40 de ani. Valoarea lui excepţională este produsul apărărilor aglomerate. Şi asemenea lui, a întregii galerii de mari maeştri dintre care citãm: pe Di Stefano, Garrincha, Kopa, Sekularaţ, Law etc.

La noi, deşi jocul unor echipe s-a îmbunătăţit în ultima vreme, eficacitatea înaintaşilor nu mulţumeşte. Înseamnă că jucătorii au progresat în cîteva direcţii, dar nu şi în cea esenţială. Conduc mai bine balonul, pasează mai exact, combină mai eficace, dar nu ştiu să tragă la poartă. Acest fenomen negativ a iscat nenumărate discuţii, dar prelungirea lui atestă că modelarea antrenamentului în conformitate cu trăsăturile jocului întîrzie, în pofida nenumăratelor replici scrise sau vorbite.

Pentru cea mai dificilă dintre execuţii (trasul la poartă) jucătorii se pregătesc încă puţin şi în condiţii de comoditate, ignorînd parametrii deveniţi obligatorii: timpul (zecimi de secundă), spaţiul (cîteva zeci de centimetri) şi necesitatea menţinerii echilibrului corporal, mereu ameninţat. N-am auzit de niciunul dintre jucătorii noştri că ar fi şutat într-o zi la poartă timp de trei ore (cu intervale de odihnă, bine înţeles). N-am auzit niciodată (şi cum s-ar mai fi răspîndit vestea) ca jucătorul X sau Y să fi executat zilnic cîteva sute de lovituri, dintre care jumătate să fi fost din vole. N-am auzit să se fi stabilit vreun record în materie de pregătire care să fie doborît apoi de alţi pretendenţi la titlul de cel mai eficace jucător.

Cînd vom fi invitaţi la un asemenea concurs?

R. B.

ENE I NE REAMINTEŞTE DE ANII CÎND ERA GOLGETER

Vă facem cunoştinţă cu interlocutorul nostru: ENE Alexandru, fost centru înaintaş al echipei Dinamo Bucureşti şi al reprezentativei naţionale, un temut şuter. În 1953 el a marcat şase din totalul celor şapte goluri, cu prilejul turneului făcut de reprezentativa României în U.R.S.S.; în 1954 a fost golgeter al campionatului, iar în următorii ani s-a clasat pe locul secund. El a făcut să tremure plasa porţii apărată de celebrii Iaşin, Beara şi Naidenov. Iată cîteva din motivele care ne-au determinat să-l invităm pe Ene la dialogul pe care revista noastră l-a deschis pe tema eficacităţii.

— Aproape după fiecare etapă de campionat se vorbeşte cu amărăciune despre INEFICACITATE. Observaţia este îndreptăţită?

— Din păcate, da. Este adevărat că apărările aglomerate, deci micşorarea spaţiilor în compartimentul defensiv au îngreuiat condiţiile favorabile de şut, dar mai există şi altceva.

— După cum se vede, aveţi şi rezerve.

— Înaintaşii găsesc, în general, mijloace pentru contracararea „betonului". Ei îşi creează o serie de situaţii de gol, pe care, însă, le irosesc cu o uşurinţă condamnabilă. Dacă-i întrebi cum de au greşit, îţi răspund de obicei: „Nu m-am concentrat suficient la finalizare, m-am pripit". Argumentul nu rezistă. El trădează o insuficientă stăpînire a tehnicii de lovire a balonului, din orice poziţii, pe care jocul o reclamă.

— De unde provine neajunsul?

— Din procesul de instruire. Cred că se insistă prea mult pe condiţia fizică şi pe jocurile complimentare şi se afectează prea puţin timp pentru exersarea trasului la poartă. Nu mai vorbesc că acesta se face, cîteodată, superficial şi chiar simplist. Personal, cînd mă antrenam, aveam ca adversari figuri din jaloane de metal uşor sau lemn. Poziţia lor era mereu schimbată tocmai pentru a-mi forma acele deprinderi menite să-mi asigure eficacitatea şutului din unghiurile cele mai grele. Azi foarte rar mai văd aşa ceva.

— Puteţi să ne spuneţi de ce se marchează tot mai puţine goluri cu capul?

— Mulţi prieteni îmi pun aceeaşi întrebare ca şi dvs. Răspunsul e acelaşi de mai sus: nu se exersează suficient la antrenamente. Eu aveam predilecţia de a marca cu capul prin plonjon. Pentru aceasta mă pregăteam în mod special, nu numai cum să lovesc balonul, dar şi cum să cad. Fostul meu coleg de club, extremul stînga Suru, a încercat să mă imite, dar neînsuşindu-şi tehnica căderii, făcea traumatisme. Pînă la urmă, s-a lăsat păgubaş. Sigur că totul cere perseverenţă şi foarte mult timp de pregătire. Dacă discutăm de procedeele trasului la poartă nu pot să nu amintesc aici de măiestria jucătorului portughez Eusebio. El marchează cu regularitate, deoarece trage foarte scurt, nu face prea mare pendularea. În ţara noastră singurul care executa o asemenea lovitură eficace era rapidistul Georgescu, cînd juca înaintaş.

— O ultimă întrebare am mai avea. E suficient oare ca fotbalistul să se rezume doar la antrenamentul comun al echipei?

— Categoric, nu! N-am să mă dau exemplu pe mine, dar Baratki, Ozon, Petschovski şi alţi înaintaşi din fotbalul nostru au devenit cunoscuţi şi iubiţi de public tocmai pentru motivul că au adăugat la zecile şi sutele de ore de antrenamente colective alte zeci şi zeci de ore de pregătire individuală. Înaintaşii care nu muncesc pentru ridicarea valorii individuale nu vor fi niciodată de folos echipei lor şi fotbalului nostru.

Interviu realizat de
Stelian TRANDAFIRESCU

Să fie aceasta singura modalitate?

Fără îndoială că nu, deşi această şarjă, apărută în revista clubului italian Juventus, este o reuşită ironie la adresa „lacătului" sau „betonului"

Iată de ce înaintaşii de la Steaua înscriu puţine goluri

„Steaua" s-a antrenat vineri timp de 60 de minute pe stadionul Ghencea, sub conducerea consilierului tehnic Ştefan Covaci şi a celor doi antrenori, Ilie Savu şi Ştefan Onisie.

Ne-a interesat desigur cum lucrează înaintaşii pentru perfecţionarea trasului la poartă. S-a intrat în atmosferă prin obişnuitele exerciţii de mobilitate, de pase şi de joc cu capul. Distanţa dintre zelul lui Constantin (mişcări de maximă amplitudine şi lucru viguros pe unitatea de timp) şi „apatia estivală" a lui Sorin Avram (mişcări de trunchi mimate cu braţele, încetineală de sexagenar) ne-a sugerat deosebirea dintre fotbalistul capabil să se antreneze singur şi jucătorul mai tînăr, copleşit de suficienţă.

După încălzire, timp de 25 de minute, înaintaşii au repetat două exerciţiii terminate cu tras la poartă. Le-a caracterizat: lipsa de dificultate (timp şi spaţiu la discreţie), lipsa adversarului activ, dornic să stînjenească pe purtătorul balonului (la unul dintre exerciţii un „apărător" făcea doar figuraţie).

Cei mai mulţi dintre jucători au acţionat fără viteză, fără explozie, fără vigoare. Excepţie: Crăiniceanu, Pavlovici şi Constantin. Am notat participarea lui Sorin Avram şi Crăiniceanu (ambii în lotul reprezentativ) aflaţi pe locuri codaşe în clasamentul golgeterilor: AVRAM, *sapte şuturi, dintre care trei „pase" schimbate cu portarul şi opt centrări;*

CRĂINICEANU, *opt şuturi, e drept executate forte, şi 12 centrări.* Ceilalţi jucători s-au situat, desigur cu aproximaţie, în jurul aceluiaşi număr de repetări.

Sorin Avram are start, viteză, impetuozitate, calităţi cu care poate depăşi multi fundaşi. Cînd e vorba însă de şutul la poartă...

„Steaua" a jucat miercuri 8 iunie la Galaţi, partida restanţă cu Siderurgistul. A doua zi (firesc) jucătorii s-au repauzat. Vineri dimineaţă, cu mai mult de 48 de ore înainte de meciul cu Steagul roşu, înaintaşii s-au antrenat conform descrierii noastre.

Ne întrebăm: ce noi achiziţii, ce coeficient de consolidare sau perfecţionare, s-au obţinut printr-un antrenament desfăşurat într-o atmosferă de confort total?

Înaintaşii echipei Steaua sînt de o neîndoelnică valoare individuală dacă luăm ca reper calitatea înaintaşilor multora dintre echipele de categoria A. Afectînd numai atît de puţine repetări (7—10 de jucător) pentru îmbunătăţirea şi perfecţionarea celei mai grele dintre execuţiile tehnice (trasul la poartă) este uşor să explicăm de ce fotbaliştii de la Steaua au înscris în acest campionat numai 31 de goluri, de ce ei obţin rezultate contradictorii şi manifestă, firește, aceleaşi lacune de atunci cînd joacă în echipele reprezentative, cum este cazul cu Sorin Avram. Dorim acestuia ca în meciul cu Uruguay să facă excepţie de la conduita pe care o semnalăm.

ALŢII DESPRE EFICACITATE

Să ne aruncăm puţin privirile şi asupra... eficacităţii în campionatele din alte ţări, desfăşurate în sezonul 1965—66. Să nu credeţi că lucrurile stau aşa de bine cum poate vă închipuiţi. Firește, sînt campionate în care echipele (dar nu toate) au realizat medii pe joc destul de bune dacă cifra de 2 goluri, 2,6 sau 2,8 poate fi considerată satisfăcătoare, ţinînd seama de faptul că rezultă dintr-un întreg campionat. Oricum, competiţiile din R. F. Germană, Olanda, Portugalia, Brazilia şi mai ales Scoţia oferă date interesante, privite comparativ.

În Scoţia, de pildă, primele 6 clasate au o medie pe joc de peste 2 goluri; Celtic — campioana — stă cel mai bine: 3 goluri. Medii oarecum ridicate au realizat: primele două clasate în campionatul Portugaliei, Sporting (2,6) şi Benfica (2,8); Botafogo (2,1) şi Santos (2) în turneul final din Brazilia; München 1860 (2,3), Borussia Dortmund (2,05), F. C. Bayern (2,11) în R.F. Germană; Ajax (2,5) în Olanda; Manchester United (2) în Anglia; Rapid (2,4) şi Austria (2,2) în Austria; Internazionale (2,05) în Italia.

Dar, nu aceste cifre caracterizează campionatele respective. Sînt prea puţine asemenea echipe şi, după cum vedeţi, ele reprezintă, în general, nume sonore în fotbalul internaţional. Marea majoritate, însă, abia dacă atinge o medie de 1,8 sau două goluri pe meci. Un calcul cît de simplu (şi plictisitor...) vă conduce la concluzia unei eficacităţi scăzute. *In Italia, de pildă, media pe etapă este de 1,6 goluri*; în Anglia, cu excepţia lui Manchester United inclusiv campioana Liverpool, media coboară sub 1,8; în Cehoslovacia, de asemenea, cele mai multe goluri în 26 de etape le-a înscris Sparta Praga (47), în timp ce restul formaţiilor au o medie sub 1,5, ca şi cele din campionatul R.D. Germane (Vorwärts Berlin: 44 de goluri în 26 de etape). La fel în Turcia şi Austria.

Socotim că aceste cîteva cifre sînt destul de grăitoare pentru a conchide că problema eficacităţii rămîne deschisă în multe campionate din alte ţări, în stadiul actual de... „betonare" a fotbalului, justificînd căutările ce se fac pentru o soluţionare favorabilă liniilor de înaintare.